

Aan de Minister van Infrastructuur en Milieu
Mevrouw drs. M.H. Schultz van Haegen
Postbus 20901
2500 EX DEN HAAG

Ministerie van Economische Zaken
T.a.v. Staatssecretaris M.H.P. van Dam
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Utrecht, 5 februari 2016

Betreft: Belang beschermen Friese Front en Centrale Oestergronden.

Geachte Minister Schultz,

Wij zijn blij dat in de Beleidsnota Noordzee 2016-2021 de ambitie is uitgesproken 10 tot 15 procent van het Nederlandse deel van de Noordzee (NCP) te vrijwaren van noemenswaardige bodemberoering. Deze gebiedsbescherming is nodig om in de steeds intensiever gebruikte Noordzee een betere balans te bereiken tussen ecologie en gebruik van het Noordzee-ecosysteem, zodat in de toekomst de biodiversiteit en het functioneren van de Noordzee niet onder het minimum voor een duurzaam zeemilieu komt. Dat is niet alleen belangrijk voor een gezonde Noordzee, maar ook om te kunnen blijven voorzien in economische en maatschappelijke behoeftes. Momenteel is er een kans om de ecologische waarden van de Noordzee te verbeteren en daarmee ook een stap te zetten richting de uitgesproken beleidsambitie, namelijk door het Friese Front en een deel van de Centrale Oestergronden geheel te sluiten voor iedere vorm van visserij.

Met de Noordzeenatuur gaat het momenteel helaas minder goed dan Nederland zou willen. De beleidsnota Noordzee 2016-2021 vat samen dat kwetsbare leefgemeenschappen op de bodem zijn aangetast, de diversiteit van de visstand is afgenomen, grote vissen zeldzaam of verdwenen zijn en dat er nauwelijks levensvatbare populaties meer zijn van kwetsbare soorten zoals haaien, roggen, Atlantische steur, vleet en platte oester. Om hier iets aan te doen geldt een zogenoemde verbeteropgave voor het verbeteren van de kwaliteit van de diepere slibrijke delen en diepere niet dynamische zandbodems op het Nederlandse deel van de Noordzee. Dit geldt ook voor de omvang, conditie en verspreiding van populaties langlevende en kwetsbare bodemdieren. Binnen het Friese Front en de Centrale Oestergronden kwamen langlevende en kwetsbare bodemdieren en de hierboven beschreven karakteristieken van nature veel voor, maar doordat deze gebieden al heel lang bevist worden, zijn deze waarden sterk onder druk komen te staan. In internationaal verband uitgevoerde metastudies naar de effecten van beschermde zeegebieden laten zien hoe volledige bescherming leidt tot positief herstel: meer soorten, meer biomassa, meer individuen én dieren van groter formaat en gewicht, in vergelijking met zeegebieden die niet geheel beschermd zijn. Dit illustreert dat bescherming effectief kan bijdragen aan het behalen van de Nederlandse doelstellingen, waarbij binnen twee tot drie KRM-cycli van zes jaar het ecosysteem in grote mate weer hersteld kan zijn.

De momenteel voorziene maatregelen op de Doggersbank, Klaverbank, Noordzeekustzone, Vlakte van de Raan en Voordelta zullen begin 2018 slechts leiden tot ongeveer 5 % beschermd gebied, en

dan is dit gebied niet eens tegen alle vormen van bodemberoerende visserij beschermd. Gehele bescherming van het Friese front (4.9 % van het NCP) en een deel van de Oestergronden (totaal 5.8 %) zullen leiden tot een geloofwaardiger invulling van de eerder genoemde ambitie en bijbehorende doelstellingen. Een diepte investering na meer dan een eeuw intensief gebruik.

Wanneer niet het hele gebied wordt gesloten voor alle vormen van visserij is niet te verwachten dat de natuurwaarden echt zullen herstellen zoals wel in de beleidsdoelstellingen wordt verwoord. Vergelijkend onderzoek tussen beviste, niet getrawlde en werkelijk helemaal gesloten gebieden toont namelijk aan dat ook lage visserijdruk een duidelijk meetbaar nadelig effect heeft op het ecosysteem. Internationaal onderzoek heeft ook aangetoond dat uiteindelijk een oppervlakte van 20-40% beschermd dient te worden voor een significante verbetering in het mariene milieu. Een groot aaneengesloten beschermd gebied is daarbij effectiever voor de bescherming van soorten en habitattypen, beter te handhaven en te controleren en relatief goedkoper. In de voorgestelde beschermingsalternatieven voor het Friese Front en de Oestergronden zijn versnipperde grotere en kleinere gebieden aangegeven (LEI Report 2015). Wij vrezen dat daardoor de inspanningen relatief minder zullen opbrengen dan beoogd.

Als wetenschappers bevelen wij daarom aan om nu een serieuze stap te zetten door twee grote gebieden bij het Friese Front en de Centrale Oestergronden (overeenkomend alternatief F, "Flounder"; LEI Report 2015) helemaal te sluiten voor iedere vorm van visserij (inclusief technieken zoals flyshoot en pulskor). Hiermee wordt de landelijke ambitie behaald en serieus geïnvesteerd in de bescherming van biodiversiteit, duurzaam functioneren en kraamkamer functie voor vissen én meer langlevende zeedieren in de Noordzee.

In afwachting van uw antwoord verblijven wij,

Hoogachtend,

Getekend op persoonlijke titel:

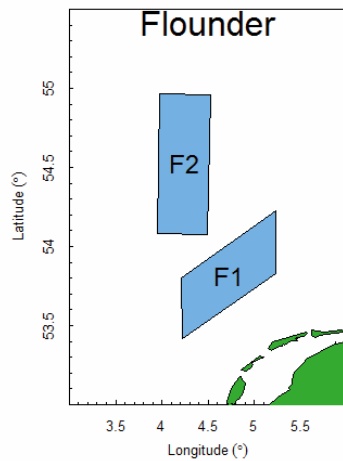
Ir. Magda Bergman
Prof. dr. Corina Brussaard
Prof. dr. Anita Buma
MSc. Joop Coolen
Dr. Gerard Duineveld
Dr. Inez Flaming
Dr. J. A. van Franeker
Dr. Tjisse van der Heide
Dr. Robbert Jak
Prof. dr. Han Lindeboom¹
Dr. Klaus Lucke

Prof. dr. Tinka Murk
Prof. dr. Han Olff
Prof. dr. Janine Olsen
Drs. Hein Sas
Dr. Meike Scheidat
Prof. dr. ir. Jan van Tatenhove
Dr. Hilde Toonen
Prof. dr. ir. Piet F.M. Verdonschot
Dr. Rob Witbaard
Dr. Tom Ysebaert

¹ voor meer informatie
pamlindeboom@gmail.com / 06-12961206

Referentie:

Van Oostenbrugge, Hans, Diana Slijkerman, Katell Hamon, Oscar Bos, Niels Hintzen, Ernst Bos, Jan Tjalling van der Wal and Joop Coolen, 2015. **Effects of seabed protection on the Frisian Front and Central Oyster Grounds; A Cost Benefit Analysis**. Wageningen, LEI Wageningen UR (University & Research centre), LEI Report 2015 - 145. 168pp.; 41 fig.; 37 tab.; 74 ref.

Figuur 1) Beschermingsalternatief Flounder (LEI Report, 2015).